

Ketika masih ramai lagi K sedang lena dijulit mimpi, Mohd Salleh Yunus pula menjadikan rutin untuk bangun seawal pulak tiga pagi untuk bergerak ke 'kebun' kerang di perairan Lembah Lekir bagi menyauk 'emas hitam' yang menjadi sumber rezeki utamanya sejak tiga tahun lepas.

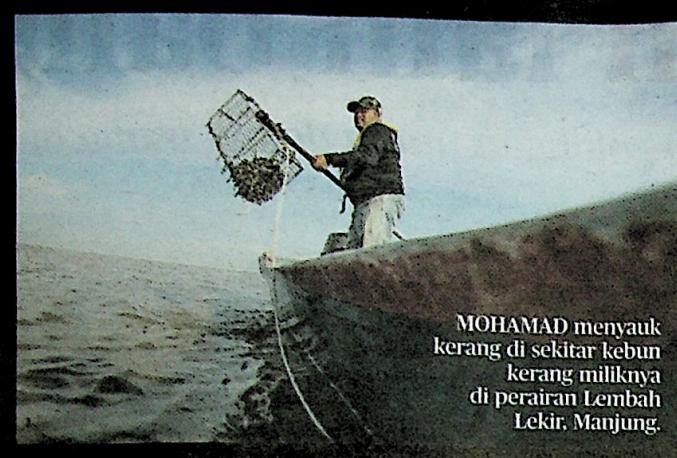
Dengan hanya berbekalkan sampan serta tangguk bergalah atau kor bagi menyauk kerang, lelaki berusia 57 tahun ini mahu segera sampai ke kebun seluas kira-kira 21 hektar, yang mengambil masa kira-kira tiga kilometer atau lima minit dari Jeti Kuala Kayan bagi menyelesaikan tugas hariannya itu sebelum matahari naik dan air laut mula surut.

Sebaik sampai, bapa kepada enam orang anak ini terus membenamkan kor dari atas sampan untuk menyauk kerang di 'kebun' yang diusahakan bersama tujuh rakannya, berbekalkan kemahiran menggunakan teknik pu-singan.

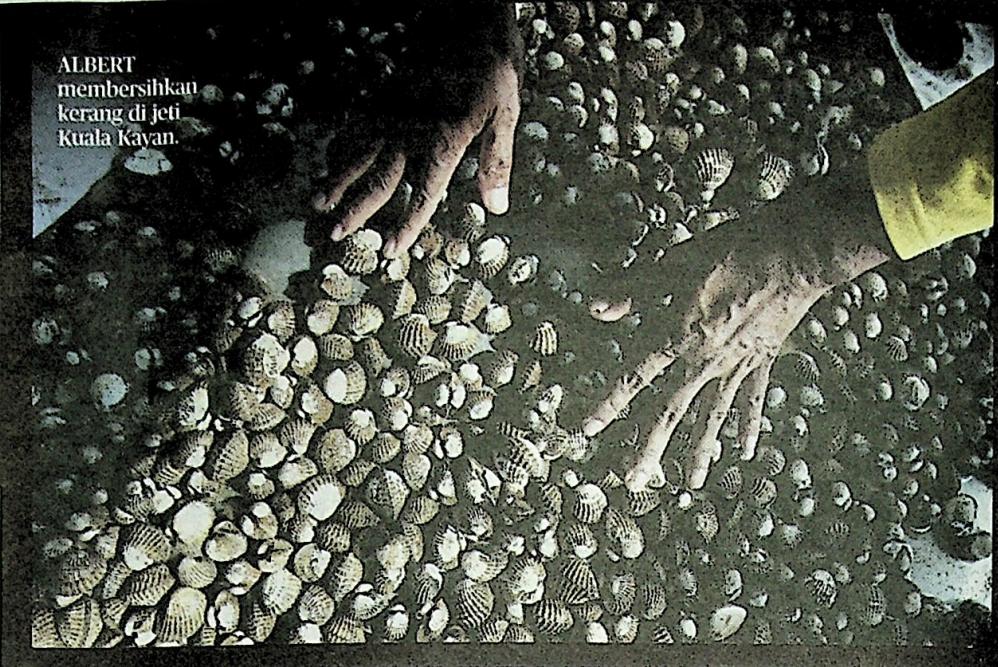
Mengakui bukan tugas mudah menaikkan kerang memandangkan hanya saiz tertentu sahaja yang dapat disauk menggunakan peralatan berkenaan, Mohd Salleh yang berpengalaman hampir 25 tahun sebagai nelayan, mampu mendapat hasil kira-kira dua tan kerang setiap kali turun menyauk bersama rakan-rakan lain.

"Permintaan kerang seniasa ada bahkan saya tidak susah menjualnya kerana peraih, pemilik restoran sudah ada di jeti untuk membeli hasil yang diperolehi. Kerana itu, saya perlu menyauk dengan cepat sebelum air surut disebabkan peraih, peminat kerang sudah menunggu di jeti seawal pulak 8 pagi."

"Hasil kerang boleh dijual pada harga RM8 sekilo (bergantung pada permintaan) dan sebulan saya boleh mem-

MOHAMAD menyauk kerang di sekitar kebun kerang miliknya di perairan Lembah Lekir, Manjung.

ALBERT membersihkan kerang di jeti Kuala Kayan.

322 tan

Jumlah pengeluaran kerang Kebun Kerang Lekir pada 2022.

21

Luas (hektar) kawasan Kebun Kerang Lekir diusahakan Mohd Salleh.

RM1j

Pendapatan tahunan mampu diraih pengusaha kerang.

dapatannya sebelum ini sebagai nelayan paling tinggi pun hanyalah sekitar RM1,000 lebih sebulan, namun semuanya mula berubah sebaik beliau menyertai projek pembiakan dan perternakan kerang yang dikenodalikan Jabatan Perikanan Negeri Perak.

Dinamakan Kebun Kerang Lekir, projek ini memberi manfaat kepada golongan B40 nelayan pantai sekitar kawasan tersebut menggunakan kaedah penanaman lot mesra pukat hanyut. Projek ini adalah sebahagian daripada pelan Lembah Makanan Lekir dengan melibatkan pewartaan kawasan seluas 4,538 hektar perairan Lekir.

Ketika ditanya bagaimana boleh terlibat dalam projek itu, Mohd Salleh berkata, semuanya bermula apabila hasil pendapatannya tidak menentu sehingga membuatkan beliau bertekad menyertai projek ternakan kerang sebaik disarankan Jabatan Perikanan dalam satu perjumpaan.

Sambil menarik nafas lega dan melemparkan pandangan jauh ke tengah laut, kehidupan lelaki berkulit sawo matang dan berasal dari Teluk Intan sebelum ini sebenarnya tidaklah selesa sebagaimana yang dinikmati ketika ini.

Boleh diibaratkan seperti 'kais pagi makan pagi, kais petang makan petang', pen-

sehingga memperoleh pendapatan stabil dan tetap.

Bagi Projek Kebun Kerang Lekir, peserta disyaratkan daripada golongan nelayan B40 berusia 18 tahun ke atas. Mereka akan diberi kursus pengurusan ternakan kerang selama sehari sehingga tiga hari merangkumi taklimat teori, demonstrasi mengutip, menggrind dan mencuci kerang.

"Sebelum ini, apabila ada benih kerang di gigi-gigi laut, adalah hasil... tapi jika tiada, memang keringlah pendapatan pada bulan itu dan terpaksa bergantung dengan hasil menjaring ikan. Tetapi, tidak lagi selepas menyertai projek tersebut."

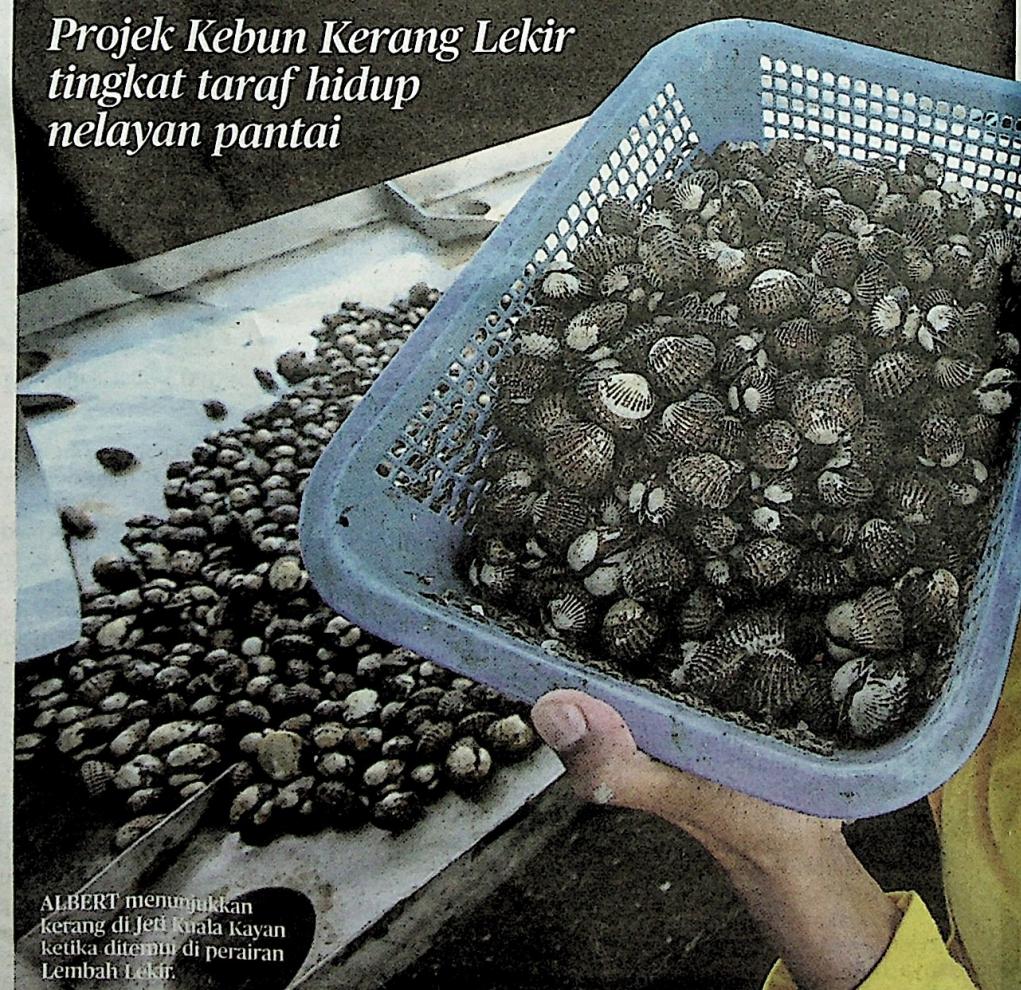
"Saya amat bersyukur dan berterima kasih kepada Jabatan Perikanan. Pelbagai per-

alatan, ilmu menternak kerang diberikan kepada kami yang secara tidak langsung meringankan beban nelayan di sini untuk membeli peralatan bagi mencari rezeki dengan kerang," katanya.

Selain Lekir, terdapat beberapa lagi projek ternakan kerang di Perak iaitu di Kuala Gula, Kuala Sepetang dan Kuala Kurau.

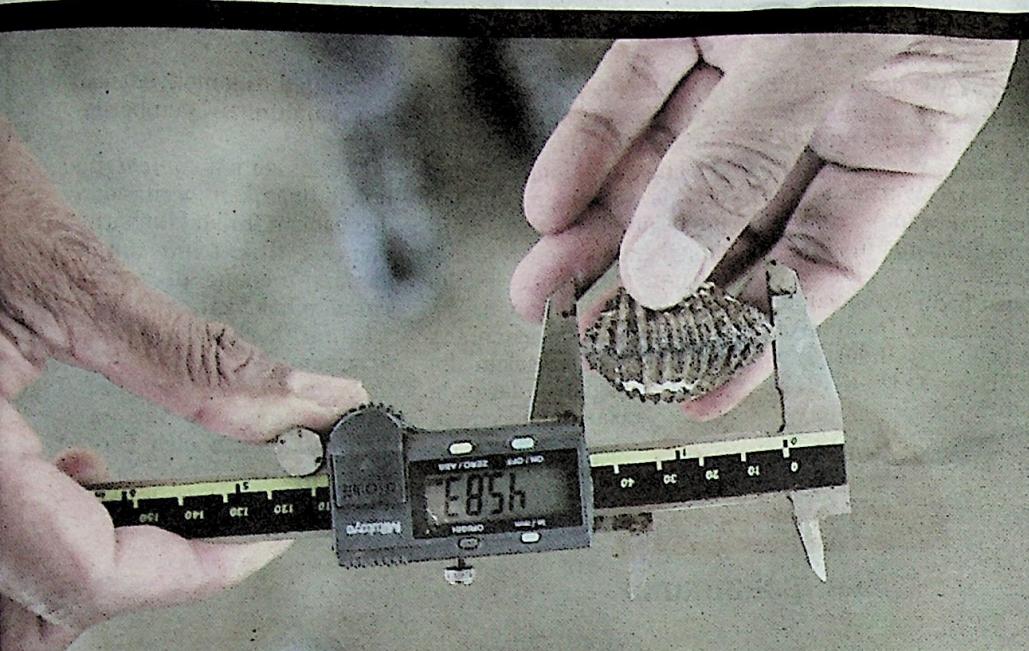
'EMAS HITAM' HADIR REZEKI

Projek Kebun Kerang Lekir tingkat taraf hidup nelayan pantai

ALBERT menunjukkan kerang di Jeti Kuala Kayan ketika ditemui di perairan Lembah Lekir.

NELAYAN pantai berhat seketika selepas menyauk kerang.

Hakikatnya, manfaat yang diperoleh daripada projek Kebun Kerang Lekir sejak dimulakan pada tahun 2020 dan kini mempunyai sebuah lot tidak hanya dinikmati Mohd Salleh tetapi hampir kesemua lapan peserta termasuklah seorang bapa kepada dua anak, Mohamad Mohamed Idris, 48 berasal dari Kampung Parit Jerman, Sitiawan yang masih meneruskan pekerjaannya sebagai nelayan.

Beliau yang juga penternak udang di perairan Lekir, mengakui tidak menyelamatkan kerang yang berjaya mem-

bantu meningkatkan dan menstabilkan pendapatan bulanannya sebanyak RM7,000.

"Sekarang ini, saya mempunyai ilmu menghasilkan kerang dan pendapatan lebih stabil. Selain ilmu, saya juga seronok apabila pihak jabatan turut menyediakan kelengkapan secukupnya kepada nelayan... misalnya, sebelum ini jati kami sangat kecil dan menunggu masa untuk roboh.

"Namun, kini jati kami dibesarkan sehingga 'grader

Saya juga gembira anak muda kampung ini tidak memilih kerja dan terlibat dalam projek tersebut"

Mohamad Mohamed Idris

kerang' iaitu meja untuk membuat persiapan dan peti ais turut disediakan. Saya juga gembira anak muda kampung ini tidak memilih kerja dan turut terlibat dalam projek tersebut," katanya yang turut mengharapkan lebih ramai lagi golongan belia turut serta dalam projek berkenaan.

lesen menternak dan mengutip benih kerang serta peralatan yang diluluskan sepanjang penternakan dijalankan," katanya yang turut menambah setiap lot jika diusahakan secara konsisten dan mengikut prosedur amalan yang betul boleh menghasilkan pendapatan sehingga RM1 juta setahun.

Menurut Albert, projek kerang Lekir banyak membantu nelayan pantai di kawasan berkenaan yang sebelum ini sering bergelut dengan masalah pendapatan tidak stabil khususnya ketika musim tengkujuh yang tidak membolehkan mereka turun ke laut.

Perairan Lekir merupakan antara lokasi terbaik dan sesuai di negara ini untuk pemberian kerang dan menghasilkan kerang premium.

Kerang yang dihasilkan di perairan ini boleh mencapai saiz sehingga 45 milimeter (mm) manakala benihnya pula boleh mencapai mutu terbaik berikutnya kualiti air dan kesesuaian suhu kawasan tersebut.

Pada tahun 2022, pengeluaran kerang daripada Kebun Kerang Lekir adalah berjumlah 322 tan metrik yang bernilai RM3.7 juta.

Bagi pengeluaran benih kerang pula pada tahun 2021, hasil pengeluaran mencecah 499 tan metrik bernilai RM11.5 juta.

Kebun Kerang Lekir pada tahun 2020 pernah mencatat pengeluaran benih kerang tertinggi iaitu 1,202 tan metrik. Di negara ini terdapat dua lagi projek kebun kerang iaitu di Pulau Pinang dan Melaka.

“
Peserta dilengkapi lesen menternak dan mengutip benih kerang
Albert